อายุการเก็บเกี่ยวต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาของเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่

Harvesting Time on Quality and Longevity of Upland Rice Seeds (Oryza sativa)

คำนำ

เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีต่อผลผลิต การปลูกพืชโดยใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง ย่อมทำให้การผลิตพืชนั้นประสบความสำเร็จได้ ซึ่งคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ประกอบด้วยความสามารถหรือคุณค่าของเมล็ด เมื่อนำไปปลูกในแปลงและภายใต้สภาพที่เหมาะสม มีความสามารถในการงอกสูง ความแข็งแรงสูง ความสมบูรณ์ที่ปราศจากโรคแมลง ความบริสุทธิ์สูงปราศจากสิ่งเจือปนและตรงตามพันธุ์ การปฏิบัติต่อเมล็ดพันธุ์ต่าง ๆ ได้แก่ อายุการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ในระยะที่เหมาะสม การทำความสะอาด การอบและการตากเมล็ดพันธุ์ที่ถูกวิธี นับว่ามีผลต่อคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ ปัจจุบันข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ ปัญหาที่สำคัญในการผลิตได้แก่การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ คือมีความบริสุทธิ์และความงอกสูง การผลิตเมล็ดพันธุ์โดยหน่วยงานราชการ มีปริมาณจำกัดไม่สามารถจำหน่ายให้แก่เกษตรกรได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นเกษตรกรขณะนี้ส่วนมากโดยทั่วไป จึงจำเป็นต้องแบ่งเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ของตนเองเพื่อใช้ทำพันธุ์ฤดูปลูกในปีต่อไป ซึ่งเกษตรกรเองก็ยังขาดความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนการปฏิบัติต่าง ๆ ต่อเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งการเก็บรักษาเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะข้าวไร่ยังขาดข้อมูลทางด้านเมล็ดพันธุ์ ซึ่งทั้งนี้ทั้งนั้นการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง ย่อมมีผลทำให้ได้ผลผลิตและคุณภาพของผลผลิตสูง

งานวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาอายุการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมและความสามารถในการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่ชิวแม่จัน โดยการศึกษาความงอก ความแข็งแรง ความชื้นของเมล็ดพันธุ์ และสภาพของการเก็บรักษาที่มีผลต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ซึ่งผลจากการศึกษานี้ ทำให้ทราบว่าระยะเวลาการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง ตลอดจนวิธีการเก็บรักษาเพื่อสามารถนำไปใช้ปลูกในฤดูปลูกในปีต่อไปได้โดยเมล็ดพันธุ์ยังมีคุณภาพสูงอยู่ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved